

DEBREGZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az ellenség földjén

Az oroszok vereségei Iwangorod alatt és a San folyónál — Négyezer-hatszáz újabb orosz fogoly — Harcok az oroszok ellen Perzsiában — Német győzelmek a belga-francia parton — Verdun körül szorul a gyűrű

Debrecen, október 23.

Még kemény csatákat vívnak seregeink az oroszokkal Galicia területén s el lehetünk rá készülve, hogy hetek is beletelnek, amíg végképen megtisztítják a monarchiát a muszka hadtól, mindamelllett máris meg lehet alapítani, hogy az osztrák és magyar területek fõlszabadtására irányuló akció elérte célját. A fõhadiszállásról ma érkezett jelentés ugyanis arról a meglepõ eseményrõl ad hírt, hogy „csapataink váratlanul Iwangorod alatt termettek és ott megverték egy erõs orosz sereget. Az osztrák-magyar katonák megjelenése Iwangorod alatt nemcsak az oroszokra nézve lehetett váratlan, de meglepõ e hírek a hatása a monarchia lakosságára is. Az elõzõ hivatalos jelentésekben ugyan tájékozva voltunk arról, hogy Orosz-Lengyelországban éppen úgy, mint Galiciában, szövetségseinkkel karöltve, három hét óta offenzívát folytattak seregeink, érkeztek tudósítások arról, hogy több ízben gyõzelmesen ütköztek meg az Iwangorod irányából eléje vetett nagy orosz erõkkel, de hogy elõnyomulásukban már egészen megközelítették Iwangorodot, ez a hír nekünk is valóban „váratlanul” jött. A gyõzelmes csata, amelyet csapataink Iwangorod alatt megvívottak, az itteni ütközetben ejtett orosz foglyok ezrei mutatják Orosz-Lengyelországban tett elõhaladásunk arányait, mert különben nem történhetett volna meg, hogy határainktól akkora távolságban ilyen nagyméretû ütközetben diadalmasan álljunk meg helyünket. És ezért mondjuk, hogy hadvezetõségünknek az az akciója, mely a monarchia megtisztítására irányult, elérte célját. A mi csapataink hadmûveletei az ellenség földjén sokkal elõbb fejlődtek ki a szükséges arányokban, mint az orosz hadvezetõség hitte s így alaposan föltehető, hogy az oroszok galiciai visszavonulása hamarabb fog bekövetkezni, mint tervezték, hogy a hirdett nagy csapat-összevonások munkájával el ne késsenek. Legfõljobb néhány hét s Oroszországgal folytatott nagy leszámolásunk szintere egészen áthelyezõdik az ellenség földjére. Ennek a föltevésnek nyújt erõs alapot az a lapzártá után érkezett jelentés is, amely szerint az oroszok Varsó körül is visszavonulóban vannak s Varsót feladni készülnek. Az orosz hadvezetõség tehát tényleg követni szándékozik azt az elméletet, amelyet olyan melegek ajánlott nemrégiben a németeknek: beengedni az ellenséget a maga területére.

Lassan, de a sikernek annál több kilátásával folynak a németek harcai a belga-francia tengerparton. A szövetséges francia-angol-belga hadsereg kétségbeesett erõfeszítésekkel igyekezik megakadályozni a németeket Düinkirchen és Calais felé való elõnyomulásukban, azonban csak elodázni képesek a Franciaországot és Angliát egyképen fenyegetõ veszedelemet, de elhárítani nincs módjukban. A német jobb szárny is a döntés felé siettetti a hosszan húzódó tusát: Verdun körül

mind szûkebbre szorítják a németek a vasgyűrût s a francia keleti határt védelmezõ erõs vár nem tarthatja sokáig magát.

Ha nem jelentené egy nemzet halálát, komikusnak lehetne mondani a hírt, hogy Albert király most már hajlandó békét kötni. Most már! Amikor országa nincs, amikor hadserege nincs, most már ajlandó a békére a király.

Távirataink a háboru eseményeirõl itt következnek:

Gyõzelmek a Sannál és Iwangorodnál

4600 orosz fogságunkba került —
A Száván egy monitorunk elsüllyedt

Budapest, október 23. Hivatalos jelentés, kiadatott délben érkezett, délután 6 óra 30 perckor.

Mialatt tegnap a Przemyslól délre folyó csatában fõkép az ellenség támaszpontjai ellen felállított nehéz tüzérségünk vitte a szót, a San alsó folyásán heves harcok fejlődtek ki, amelyek során az ellenséget több helyen a folyó nyugati partjára engedték átkelni, hogy megtámadhassuk és megverhessük. Az átkelt orosz csapatokat immár mindenütt egészen a folyóhoz szorítottuk. Zarzyce mellett ezernél több foglyot ejtettünk.

Hadseregünk egyes részei váratlanul Iwangorod alatt termettek, ott két ellenséges hadosztályt megverték, 3600 oroszot elfogtak s egy zászlót és tizenöt gépjegyvert zsákmányoltak.

A „Temes” monitorunk egy sikeres hadmûveletrõl való hazatértében a Száván ellenséges aknára került és elsüllyedt. A hajó személyzetébõl harminchárman hiányoznak, a többi megmenekült.

HÖFER vezérõrnagy,
a vezérkar fõnökének helyettese.

Az oroszok föladják Varsót

Érkezett október 24-én, hajnalban 2 óra 50 perckor.

Krakkó, október 23. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Glas Naroda jelenti: Az oroszok nagy sietséggel visszavonulnak a varsói hídon a Visztula jobb partjára. Ebbõl az következik, hogy az oroszok a Varsó—Iwangorod-i vonalat, sõt magát Varsót is feladni készülnek.

Pruszkow várost, amely Varsótól tizenkét kilométernyire délnyugatra fekszik, elfoglaltuk.

A németek harcai Lengyelországban

Berlin, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy fõhadiszállás közli ma délelõtt:

A keleti harctéren Augustowtól nyugatra az orosz támadásokat visszavertük és több gépjegyvert zsákmányoltunk.

A délkeleti harctérrõl érkező jelentések még nem szólnak befejezett eseményekrõl.

Varsó fõkormányzóját fölmentik

Krakkó, október 23. A Naprzod jelenti a Rozvoi címû lodzi ujság nyomán: Silynky tábornokot, Varsó fõkormányzóját és fõparancsnokát Pétervárra hívták és valószínűleg föl fogják menteni állásától. A fõkormányzó teendőit Essen tábornok vette át.

Német bombavetés Varsó fölött

Krakkó, október 23. Mint a Naprzod egy lodzi ujság nyomán jelenti, pár nap elõtt ismét megjelent két német aeroplan Varsó fö-

lőtt és bombákat dobott le. Egy bomba a főpályaudvarra esett és két vaggont szétrombolt.

Orosz tanács a németeknek

Franciaország gyors letörésére

Köln, október 23. A *Kölnische Zeitung* írja: Az odesszai félhivatalos *Ruskij Invalid* szeptember 27-iki számában hosszú cikket közölt a németek stratégiai hibáiról. Többek között ez áll a cikkben: A németek főhibája az, hogy túlnagy fontosságot tulajdonítanak a német föld érintetlenségének. Mert mit jelent a túlzott aggodalom aziránt, hogy a szerbek megszállják Boszniát, vagy hogy az oroszok megszállhatják Poroszország egy részét? A németek jobban tették volna, ha Szerbiát és Oroszországot békében hagyják. Egész erejükkel, az Ausztria-Magyarország rendelkezésére álló összes erejével Franciaországra kellett volna vetniök magukat s ebben az esetben gyorsan megverhették volna Franciaországot, azután idejük és alkalmuk lett volna, hogy kitűnő vasutvonalak segítségével egész erejükkel Oroszországra fektűdjenek. Néhány német és osztrák-magyar terület átmeneti megszállásának semmi értelme sem lett volna, mert a földolog: a végeredmény.

A *Kölnische Zeitung* ehhez többek között ezt a megjegyzést fűzi: A franciák egészen különös érdeklődéssel és azzal az elégtel-lél fogják fogadni ezt a stratégiai oktatást, hogy mi érte volna őket szövetséges testvéreik hadvezéreinek receptje szerint.

A németek sikerei a francia harctéren

Berlin, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás ma délelőtt közli:

Az Yser-csatorna mentén tegnap sikereket értünk el. Dixmuydentől délre csapataink előnyomultak.

Lilletől nyugatra támadásaink sikerrel jártak. Több helységet elfoglaltunk.

A nyugati hadsereg arcvonalának többi részlein nagyjában nyugalom volt.

A csata az Ysernél

Amsterdam, október 23. A *Telegraaf* jelenti Sluysból: Az Ypern—Nieuport vonalon állandóan tart a harc. Sok német sebesültet hoztak Brüggébe, ahová tegnap egy francia hadifogyókat szállító vonat is érkezett. A Nieuport körüli harctér nagyon nehéz terep, az Yser folyó és sok kis csatorna és árok vonul keresztül rajta. Ebben a csatában belga csapatok vesznek részt. A németek Ostendeben ágyukat állítottak föl. Ostendéből még országut vezet a holland határra, egyébként azonban Seeland és Belgium között teljesen megszünt minden forgalom országuton és vasuton. Sas van Gentben állandóan ágyudörgés hallatszik. A Brügge és Gent közti vidéken is valószínűleg folyamatban vannak kisebb ütközetek. A Brüggében levő sebesülteket tovább viszik Gentbe és Brüsszelbe.

Rotterdam, október 23. A *Times* igyekszik megnyugtanni az angol lakosságot *Ostende megszállása miatt*, ami Angliában mély benyomást keltett. A lap azt hiszi, hogy a németeknek a partokon való megjelenése nem jelent többet, mint *kitűnő fürdést* harminc mértföld hosszú vízben. A *Times* úgy véli, hogy a németeknek nem sikerül előnyomulniok a partokon. Nieuport és Dünkirchen környéke kisebb vizutak hálózata és ennek a

vidéknek egyes részeit víz alá lehet borítani. A partvidék ennél fogva a szövetségeseknek jól védhető állásokat biztosít, amelyeket még meg is erősítenek.

A magyar motorágyuk magyar legénysége

Budapest, október 23. Egy magyar tü-zérönkéntés, aki sebesülten tért haza Belgiumból, elmondta, hogy a 30 és fél centiméteres osztrák-magyar motor-ütegek legénysége színmagyar. A motoros ágyuk kezelését a hajmáskéri tüzérségi gyakorlóterén tanították, a legnagyobb titokban. Az önkéntes elbeszélte, hogy a belga várak ostrománál milyen sikeresen működtek közre a mi nehéz ütegeink, *Lüttich két lövésre, Namur pedig hat lövésre kapitulált.*

A belga király békét akar

Brüsszel, október 23. Ide érkezett hírek szerint Albert belga király már hajlandó volna békét kötni, azonban Anglia megakadályozza tervében és szigorúan követeli a béke kérdésében létrejött egyezmény betartását.

Verdun ostroma

Berlin, október 23. A *Kölnische Volkszeitung* jelenti, hogy a németek hadműveletei Franciaország keleti részén sikeresen haladnak. A Verdun körül vont gyűrű mind szűkebbre szorul.

Portugália csendben marad?

London, október 23. A *Daily Chronicle* azt írja, hogy azok a hírek, amelyek Portugáliának a világháborúban való részvételéről elterjedtek, alaptalanok.

Törökország harcra kész

Általános mozgósítás

Berlin, október 23. A *Localanzeiger* jelenti: A kopenhágai török konzul közölte, hogy Törökország elrendelte az általános mozgósítást.

Az oroszok kiszorítása Perzsiából

Bécs, október 23. A *Reichspost* közli a Reuter-ügynökség jelentését, amely szerint az egyesült török és perzsa csapatok megszállották a perzsa kormányzóságok fővárosait.

Oroszország követeli a bolgár kikötők megnyitását

Konstantinápoly, október 23. Mint az *Osmannische Lloyd* biztos iorrásból értesül, a szófiai orosz követ egészen fenyegető módon követelte a bolgár kormánytól Varna és Burgas kikötőjének megnyitását az orosz átmenő forgalom számára és figyelmeztette, hogy Oroszország adandó esetre erős eszközkhöz fog nyulni, hogy ezen követelésének teljesítését keresztülvigye. Mindamellet azt hiszik, hogy Bulgária a fenyegetések dacára is el fogja utasítani Oroszország követelését.

Prémre a katonáknak!

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — Akinek van prémje, küldje el a következő címre: „Hadszegélyező Hivatal, Budapest, IV. Váci-utca 36.” A posta ingyen szállítja a prém-küldeményt.

A kalandor tábornok

Dimitriew Ratkó hőstettei — Przemysl sikertelen ostromlójának élete

A harcban álló orosz hadsereg tábornokai közül egyikről sem hallottunk, olvastunk olyan sokat, mint a bolgár Dimitriew Ratkóról. A bolgár tábornok nevét már a balkáni háborúban sokat emlegették, amióta orosz szolgálatba lépett, még a balkáni „hőstetteket” is tulszárnyaló működésével igyekszik híressé válni. Ismeretes már, hogy Przemysl ellen az óriási véráldozattal járó és kudarcot vallott ostromot Dimitriew Ratkó vezette és hogy a cártól magas kitüntetést is kapott — hősiességéért, amely talán a Kuzmanek altábornagyhoz intézett megadásra fölszóllító levélben jutott kifejezésre. Aki Dimitriew Ratkó életét és jellemét ismeri, azt nem is lephet meg ez a prepotens levél, amelyre Przemysl parancsnoka az egyedül elképzelhető választ adta.

Az orosz-bolgár tábornok született kalandor, akinek egyedüli vágya az, hogy feltűnjön és sokat beszéltesen magáról. Pályáját a Battenberg Sándor fejedelem ellen szőtt merénnyel kezdte meg a bolgár Napoleon. A merénnyel után Dimitriew és Benderew, az összeesküvés szervezője, Oroszországba menekültek és orosz katonai szolgálatba léptek. Amíg azonban Benderew meg is maradt orosz katonának, addig Dimitriew Ratkó később hazatért Bulgáriába, nem azért, mintha a honvágy gyötörte volna, hanem csábította a kínálkozó gyors előrehaladás. Különösebb nagy cselekedetek nélkül lehetőségig gyorsan előrejutni, ez volt Dimitriew Ratkó egyetlen vágya és ehhez az orosz tiszti szolgálatban csak jó iskolára talált. Például a sokat emlegetett *Rennenkampf* tábornok — mint tisztjei állítják — szintén ennek az iskolának kitűnő tanítványa.

De a bolgár tábornok nemcsak egyéni jelleme tekintetében kalandor természet, hanem kalandor vállalkozásokban merült ki katonai tevékenysége is. Így érte el, hogy a török-bolgár háborúban mint *kirkkilissei és lülbürgasi győzöt* ünnepelték. A főhadiszállásához beosztott külföldi újságírókat mesteri módon tudta úgy informálni, hogy az eseményekről — rendszerint minden alap nélkül — az ő hadvezéri nagysága tiint ki. Azonban Dimitriew tábornok nem elégedett meg azzal a dicsőséggel, amit leibzsurnalisztái zengedeztek róla, hanem fennen hangoztatta és nyilvánosságra hozta azt a véleményét, hogy a törököket döntő csapással verte volna meg a bolgár hadsereg, ha a főhadvezetés a kirkkilissei győzelem után megengedi a lülbürgasi csata teljes kiaknázását neki, a kétszeres győzőnek. Kardcsapás nélkül vonulhattak volna be Konstantinápolyba a bolgár csapatok, de az Ausztriával szimpatizáló bolgár vezérkar irigységből megakadályozta, hogy ez a dicsőség neki, a ruszofil tábornoknak jusson.

Fitsew tábornok bolgár hadügyminiszter, aki a háborúban a vezérkar főnöke volt, Dimitriew fantasztikus meséjét autentikus okmányokkal és magának Dimitriew tábornoknak a jelentéseivel cáfolta meg. A bizonyítékokból kitűnt, hogy a *kirkkilissei győzelemben az ünnepelt tábornoknak semmi személyes része nincsen*. Dimitriew tábornok három divíziója (összesen mintegy 70—80,000 ember) a bolgár hadsereg szélső balszárnyán az ellenség félrevezetésére szánt manővrozó

csapat szerepét töltötte be, míg a harcoló fronton Iwanow és Kulintsew tábornokok seregei vonultak föl a vélt török front ellen. Mese tehát az, hogy Dimitriewre bízták a legnehezebb föladatot, mert az ő seregére a haditerv szerint igazán veszélytelen akció várt. Véletlenül azonban török részről Mahmud Muktar basa hasonló ellenfeladatot kapott, de a manővrozásra csak 30,000 emberből álló sereg áll rendelkezésére. Amikor a két manővrozó sereg váratlanul összeütközött, a többségben levő bolgárok győzelmet arattak. Dimitriew Ratkót azonban a váratlanul kifejlődött csata annyira megrázták, hogy a győzelmet csak akkor vette észre, amikor a törökök már régen elvonultak. És a győzelem felismerése után sem azzal foglalkozott, hogy azonnal a lüleburgasi ütközetre kényszerítse a törököket, hanem ellenkezőleg: a főhadiszállásra küldött jelentésében pihenőt kért csapatai számára.

Ugyanígy megtéptázták Dimitriew lüleburgasi babérai, mert a közzétett jelentésekből kitűnik, hogy a hős tábornok, aki megakarta semmisíteni az ellenséget Lüleburgánál, a harc folyamán annyira elvesztette tájékozódását az ellenség helyzetéről, hogy Bunarhissar felé egyáltalán nem rendelt csapatokat, mert azt hitte, hogy ott egyáltalán nincs ellenség. A főhadiszállásról valósággal kényszeríteni kellett „a bolgár Napoleont” arra, hogy Bunarhissar irányában is frontot alakítson és kivédje Nazim basa támadását. Mialatt Lüleburgas előtt Kulintsew tábornok győzött.

Ez a kirkkilissei és lüleburgasi „győző” babérjainak hiteles története. Az orosz szolgálatban elért „sikerek” alapján most a „przemysli győző” nevet is fölveheti a kalandor tábornok. Przemyslnél legalább csakugyan végzett valamit: megverette magát.

A debreceni segítő-akció

Téli ruhát a katonáknak!

A Segítő Bizottság kéri azokat, kik a pamutot már előjegyezték, hogy az átvétel végett a Hadségélyző Hivatalban (megyeháza, I. emelet) mielőbb megjelenjen sziveskedjenek. Egy kilogram pamut ára 8 korona.

A katonák családjai részére ócska téli ruhákat adományozni szivesek voltak: Kiss Lajosné, özv. Vági Józsefné, Hay Károlyné, Szekeres Károlyné, Kovács Illésné, özv. Erik Ernőné, dr. Fejér Ferencné, Kernhoffer Józsefné.

Augusztavirág

Az Augusztavirág-gyorssegély, mely elől jár a segély meghozása tekintetében, kiváló műveléssel forgalomba hozta a szeretet imponáns virágát: az Augusztavirágot. A virágnak 2 korona árából befolyó összegből az Augusztavirág-gyorssegély ismét csak enyhíteni akarja a háboru által okozott nehézségeket. Kapható a Hadségélyző Irodában (megyeháza), valamint Békés Lajos és Kontsek Kornél urak üzletében.

A katonák családjaiért.

A katonák családjainak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Svéd Ella 2 ezüst pénz, 1 gyűrű, Thaisz Artúrné 1 arany gyűrű, Varga Terézia 1 ezüst gyűrű, ezüst törmelék, Madurkai László 1 arany függő, 1 ezüst zsuzsu, Nagy Pirike 1 arany gyűrű, Engi Rózsi 1 arany függő és törmelék, Végh Zsuzsanna 1 pár ezüst függő, Simon Lilly 1 ezüst pénz, 1 ezüst függő, Simon Lilly 1 ezüst pénz, 2 arany törmelék, Sz. Futó Sándor 1 ezüst érem, Szarukán Sanyika 1 ezüst villa, Szarukán Ilona 1 ezüst törmelék, Baranyi Istvánné 1 pár arany gyűrű, özv. Varga Gáborné 2 pár arany függő,

Rosenfeld Hermina ezüst törmelék, Gábor László 1 ezüst óra, Barta Antal 2 arany gyűrű, 1 arany tü és törmelék, Trigarszky István arany és ezüst törmelék, Trigarszky Pál ezüst törmelék, Fényes Bözsi 1 arany gyűrű, Kovács Lászlóné 1 arany gyűrű, Vitárus Gizike 1 ezüst lánc, Kovács László 1 arany gyűrű, Tóth Viktória 2 arany gyűrű, Tóth Lászlóné 1 arany gyűrű, Rajzó József 1 ezüstözött arany gyűrű, Bartos Gézáné 1 arany gyűrű, 1 ezüst karcsatt, Répánszky Eta 2 ezüst botfej, 1 arany függő, Gál Böske 2 ezüst függő, Király Imre 1 arany gyűrű, 1 ezüst zsuzsu, Horváth Pál 1 arany gyűrű, Zelcznik Gyula, 1 arany törmelék, Sinay Mariska 1 arany gyűrű, Géressy Terka 1 arany gyűrű, Bakó György 1 ezüst karcsatt, 5 ezüst érem, N. N. 1 ezüst pénz, Berczelly Évi 1 pár arany függő, Berczelly Magda 1 pár arany függő, Weisz Margit 2 ezüst gyűrű, Madarász Titi

1 ezüst karcsatt, 1 ezüst tü, 1 ezüst törmelék, Rostás Elemér 5 ezüst pénz, Sipos Böske 1 aranytörmelék, Pillár Rózsi arany törmelék, Gáspár Józsefné 1 ezüst törmelék, Lichtmann Pál 1 ezüst lánc, ifj. Troján Ferenc 1 ezüst óra, Troján Margit 1 ezüst lánc, Biró Teréz 1 ezüst óra, Lusztig Erzszi 2 ezüst lánc, 1 ezüst óra.

A katonák családjainak segélyezésére újabb adakoztak: Abraham Erzszi 3, id. Tamás Ferenc 4, ifj. Tamás Ferenc 4, Majzik Miklósné 4, Kirchmayer Willy 2, Kirchmayer Edit 2, Kerekes László 4, dr. Szász Adolf 1, városi gyűjtés Szabó Elek tanácsnok ur révén 196, Ottó Sándor 30, Ocskó Imréné 4, Weisz Márton telefonhasználat 3, Józsa és Jóna 16, Borgida Endre 5, Jost Ferenc 60, Debreceni Vendéglős Ipartársulat 100 korona.

A szerbek veresége Rogaticánál

Budapest, október 23. (Magyar Táviratilroda.) Potiorek tábornok jelenté-

A Boszniába betört szerb és montenegrói csapatokat három napos kemény küzdelem után a Mokro-Rogatica-i miutnál teljesen szétvertük.

HIREK

Hamisitják

a jótékonyági jelvényeket

A belügyminiszter a jótékony vagy emberbaráti célra forgalomba hozott jelvények védelme tárgyában a következő rendeletet intézte valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez:

Egyes jótékony egyesületek vagy bizottságok a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére vagy a háboruval kapcsolatos egyéb jótékony, vagy emberbaráti célra különféle jelvényeket (vasgyűrű, szövetségi jelvény stb.) állíttatnak elő és hoznak forgalomba, amelyeknek jövedelmét jótékony vagy emberbaráti célra fordítják.

Akadnak aztán élelmes vállalkozók, akik eléggé el nem itélhető nyereszkeskedési célból ezen tárgyakhoz külalakra vagy elnevezésre hasonló, avagy nem is hasonló, de olyan jelvényeket készítenek, vagy árusítanak, amelyek ugyanannak az eszmének a kifejezésére szolgálnak. Ez által a jótékony, emberbaráti intézmények jövedelmét csorbítják és a hazafias célra áldozni kész közönséget félrevezetik.

Ez okból megtiltom, hogy olyan vagy hasonló, vagy ugyanazon eszmét megtestesítő tárgyakat (vasgyűrűt, jelvényeket stb.) amelyek valamely jótékony vagy emberbaráti célt szolgáló bizottságtól vagy egyesülettől erednek és amelyeket azok a hadviseléssel kapcsolatos jótékony vagy emberbaráti célra hoznak forgalomba, más előállítasson és forgalomba hozhasson.

E tilalom megszegését, ha a cselekmény a család büntetvények, vagy vétségének tényálladékát nem meríti ki, az 1879:XL. t.-c. 1. §-a alapján kihágással nyilváníthatom, amelynek büntetése tizenöt napig terjedhető elzárás és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíró, a székesfővárosi magyar királyi államrendőrség működésének területén a budapesti magyar királyi államrendőrség hatáskörébe tartozik.

Budapest, 1914. évi október hó 1-én.

Sándor János s. k.

— Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban vasárnap, október 25-én a következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket: a Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Erdős Károly egyetemi magántanár; a Kistemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Könyves-Tóth Kálmán

lelkész, ágendázik Polgár Gyula segédlelkész, az Árpád-téri templomban prédikál Zih Sándor lelkész, ágendázik Balogh Béla segédlelkész, az ispotályi templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Makay Lajos lelkész, a homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallástanárr.

— Radio-telegráf Budapest és Szófia között. Szófiából táviratozzák, hogy Budapest és Szófia között a mai napon megnyílt a dróttalan táviró.

— Egy főgimnáziumi tanár hősi halála. Az egész városban őszinte, mély részvétet keltett az a hír, hogy U. Szabó Gyula dr., a debreceni református főgimnázium fiatal tanára az északi harctéren hősi halált halt. U. Szabó Gyula dr., aki egy esztendője foglalta el tanári állását a debreceni főgimnáziumban, ahol úgy tanártársai, mint az ifjuság nagy szeretettel vette körül. A mozgósítás elején vonult be a 26 éves tanár mint tartalékos zászlós hadi szolgálatra ezredéhez, a melylyel több csatában küzdött hősiesszen az orosz seregek ellen, míg az ellenség golyója október 15-én halálosan találta. Ma érkezett meg hozzátartozóihoz a hivatalos híradás hősi haláláról, amely előkelő, kiterjedt rokonságot, a többek között unokatestvéreit: dr. Baltazár Dezső püspök nejét és Márk Endre udvari tanácsost mély gyászba borította.

— Az iskolák megnyitása. A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolában a tanév folyó hó 26-án veszi kezdetét. Az igazgatóság felhívja összes növendékeit, hogy fenti napon beiratkozás céljából az igazgatóságnál jelentkezzenek. Az első évfolyamra csakis oly ifjak jelentkezhetnek, kik felvételiük már értesítve lettek annakidején. A felvetteken kívül, hely hiányában, már több ifju nem vehető fel.

A községi iskolaszék felhívja az óvodák vezetőit, hogy az óvodák megnyitása iránt haladéktalanul intézkedjenek.

A debreceni református felső leányiskolában, a leánygimnáziumban, a tanítónőképzőintézetben és az ezzel kapcsolatos elemi iskolában az előadások hétfőn megkezdődnek.

A Kereskedelmi Tanintézet következő tagozataiban: felső kereskedelmi iskola, női felső kereskedelmi iskola, egyéves női kereskedelmi szaktanfolyam és polgári fiúiskola a rendes tanítást f. október hó 26-án, reggeli 8 órakor az ismeretes órarend szerint megint ső és a felső osztály tanulói tartoznak megkezdniük. Az igazgatóság.

A kereskedő-tanonciskolában a rendes tanítás f. október hó 26-án, hétfőn kezdődik meg, még pedig hétfőn délután 2 órakor az előkészítő és az alsó osztály tanulói, október hó 28-án, szerdán délután 2 órakor a közép-

jelenni. A tanítás napjai: hétfő, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap, a tanulókkal közlendő órarend szerint. Felkérjük a kereskedő-főnök urakat, hogy még be nem irt tanulóikat mihamarább beírassák. **Az igazgatóság.**

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájának igazgatósága tudatja, hogy a tanintézetben a tanítás hétfőn meg fog kezdődni s fölhívja a növendékeket, hogy a kijelölt tanórákon pontosan megjelenjenek.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Turai Miklós államvasuti ellenőr neje, született Scheer Margit tegnap rövid szenvedés után meghalt. Férjén és Lacika nevű kis fián kívül kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja az élete virágában elhunyt fiatal uriaszonyt, a kinek temetése e hó 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Nemzetőr-utca 3. számú gyászházban.

Orosz dicséret a magyar huszárokról. A pétervári *Ruskoje Slovo* egy orosz lovas elbeszélését közli arról az ütközetről, amelyet *Lucktól* messze keletre *magyar huszárok* vívtak orosz lovasokkal, akik orosz ütegeket védtek egy osztrák támadás ellen. Két magyar eskadron megsemmisült a tulerő által és az utolsó emberig elesett, vitézségük azonban az ellenségben is csodálatot keltett. „Mint a viharfelők, repültek, a mi kartá-csaink egész sorokat döntöttek le közülük, mégis tovább repültek előre. Ekkor a mi huszárságunkból két eskadron vetette eléjük magát és kézitusára került a sor. A magyarok a biztos halálnak mentek elébe, mégis harcoltak, mint az oroszok és úgy forgatták kardjukat, mint a villám lett volna. Két lovasunknak ketté hasították a fejét. Egy szép természetű magyar tiszt szakadatlanul védte magát, amíg néhány orosz huszár a szó betű szerinti értelmében a levegőbe emelte lándzsáival. Még haldokolva is harcoltak a sebesültek; fektükben revolverrel lőttek és csontig ható vágásokat mértek lovainkra, utolsó leheletükig küzdve. Mind a négyszázan elesetek az utolsó emberig. Ez a hősi magatartás megváltoztatta véleményünket a magyarokról.

A háború könyve, mosolya és szírványa I. és II. része a Franklin-Társulat kiadványa, amely részletesen foglalkozik a világháború minden mozzanatával, két terjedelmes füzetben kiadóhivatalunkban füzetenként 20 fillérért, a két füzet együtt 40 fillérért kapható. A füzet összes jövedelme a Vörös Kereszt Egylet és a hadrakelt katonák családjai javára fordítatik. Nemesen cselekszik, aki e két füzetet megszerzi.

Új joggyakornokok. A debreceni kir. ítélőtábla elnöke H. Nagy Jenő dr. ügyvédjelölt és Szücs Lajos jogszigorló debreceni lakosokat a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokokká nevezte ki.

Koszorumegváltás. Pap Tibor dr. máramaroszigeti jogakadémiai igazgató elhalálozása alkalmából a debreceni m. kir. tudományegyetem tanárai 30 koronát, Kun Béla dr. és Bacsó Jenő dr. egyetemi tanárok külön-külön 20—20 koronát juttattak a Vöröskereszt Egyletnek koszorumegváltás címén.

Szabad-e a sebesült katonáknak nősiülni? A temesvári katonai parancsnokság most kiadott 75. számú hadparancsában, amely Debrecenben is megérkezett, a katonák házasságkötéseire vonatkozólag a következőket rendeli el: A harctérről az országba visszahozott sebesült, vagy beteg sorkatonaság legénységének, ha kérelmezi, kivételes esetekben megadható az engedély a házasságkötésre. Súlyos sebesülés, vagy betegség esetén, ha az azonnali házasságkötés szükségessége fenforogni látszik, a házasságkötési engedély azonnal megadható. Az ilyen engedély megadásáról később az illető ezredparancsnokságának jelentés teendő. Ez a rendelkezés a háborúba bevonult tartalékosokra nem vonatkozik, mert ezek régebbi rendelkezések, a katonai hatóságok beleegyezése nélkül is köthetnek házasságot.

A katonák részére téli ruhaneműt adományoztak: Simon Elle 2 csuklódvő, Simon Lilly 1 fejdvő, 2 csuklódvő, Pongrácz Antalné 1 fejdvő, 2 csuklódvő, Nábárczy Istvánné 5 fejdvő, Debreczeni Annus 4 fejdvő, 4 csuklódvő, Gödény Ferencné 4 szörme, Fényes Pipike 1 fejdvő, Kovács Eszter 1 fejdvő, 1 csuklódvő.

A DEUTSCH-Ártelekben (tescenti vaj, Andrassy vaj, Irós vaj) és gyenge vajas liptól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Kéményseprő tanonc nak jó házból való fiú (14 éves) azonnal föl-vétetik. Széchenyi-u. 39.

Kutya és disznó moslék olcsó árban kapható Frohner-sz. Uroda konyhájában.

2-3 uri embert teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám. Makulatur papíros kapható a kiadóban.

POROSZ KÖSZÉN

Porosz kőszén és tüzi-fa nagyban és kicsiben kapható **SZENES REZSŐ** szénkereskedőnél. Bánffy-utca 4. szám. Telefon 945.

TÜZIFA

száraz bükk, cser vagy tölgy. Blanként 36— koronáért. Aprított fa 200 kilótól, i. rendű KÖSZÉN 5 kor. mázsi. Megrendelésre azonnal szállítatik a legolcsóbb napi árban. **UNIO** tűzifa és árutorgalmi részvénytársaság ISPOTÁLY-UTCA 1. SZÁM. A vas- és rézbutorgyárral szemben. **TELEFON 779.**

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN. Kistemplombazár
Őszi és téli divatkelme-ujdonságok
Flanellek ↔ Mosóveledek
NAGY RAKTÁRA

XXXI-ik magyar királyi jótékony célú államsorsjáték.
Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.
Főnyeremény 200.000 korona készpénzben

Továbbá:	
1 főnyer.	30.000 K készp.
1 „	20.000 „
1 „	10.000 „
1 „	5.000 „
5 nyer. á 1000 K	5.000 „
5 „ „ 500 K	2.500 „
10 „ „ 250 K	2.500 „
20 „ „ 200 K	4.000 „
40 „ „ 150 K	6.000 „
100 „ „ 100 K	10.000 „
200 „ „ 50 K	10.000 „
2500 „ „ 20 K	50.000 „
12000 „ „ 10 K	120.000 „

14885 nyer. Összesen 475.000 K készp.
Húzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én.
Egy sorsjegy ára 4 korona.
Sorsjegyek az összeg előzetes beklüldése mellett a magyar kir. lottójóvedéki igazgatóságtól Budapestben (Vámplota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletében és váltóüzletben. — Játéktervet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld a magy. kir. Lottójóvedéki igazgatóság.

URANIA
Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYRÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

SZOMBATON — VASÁRNAP
október hó 24-én, 25-én

AZ ÁRNYHERGEG
Hatásos társadalmi dráma 4 felvonásban. Művészetesen színezve.

A HÁBORÚ ESEMÉNYEI !!
Aktuális mozgófénykép felvételek a mai világháborúból.

Maxi az akasztófa. Kacagató jelenetek. Előadja Max Linder.
Katalonia tengerpartján. Természeti szépségek **A hovesvéri ifjú.** Bohózat.

Rendes helyárak. Bérletjegyek érvényesek.

Szombaton — Vasárnap
d. u. 3 órától 7 óráig félhelyárak 7 órától rendes helyárak.

URANUS
Korona-Passage — Telefon 3-26.

SZOMBATON — VASÁRNAP
október hó 24-én, 25-én

A HOZOMÁNYVADÁSZ
Előkelő társadalmi dráma 3 felvonásban.

A DEBRECZENI HŐSÖK
arcképcsarnoka.

HARCZTÉRI TUDÓSÍTÓ
Mozgóképfelvételek az osztrák-magyar harc-színtérről.

Don Juan megnősült. Kacagató. **Benedek anyós beteg.** Bohózat.

HELYÁRAK: Pályoh 4 személyre 4 K. Zsölve 90 fill. Zártszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

Előadások ma, szombaton este 6 órától folytató-lá os bemenettel.

Vasárnap d. u. 3-tól 7-ig félhelyárak.

Mack' féle KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer.
Százézer családban használatban, Finomítja és széptíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban á 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. **GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1. Mindenhol kapható.**

Megvettünk
egy egész termés elsőrendű bányavidéki nemes fajalmát,
ugymint: arany parmi, London pepin, Jonathan, Batul, Ananas renett, Cox orange stb. melyek üzlethelyiségünkben megtekinthetők és előnyös árak mellett a nemes fajalmát fogyasztó nb. közönségnek rendelkezésére bocsájtuk.

Fűszerkereskedelmi r.-t. Debrecen, Plac-u. 41.

Ragyogó fehér a fehérnemű
— egy 1/2 órai főzés után —

persil
önműködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül! Kefelés nélkül! — — Dörögölés nélkül!

„PERSIL“ megkiméli a fehérneműt, azt kázanban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehérítetté volna. — — Gyár:

GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.
Mindenütt kapható!